

Над 100 учители бяха обучени да преподават СИП "Фолклор на етносите - Ромски фолклор"

Центрър "Амалие", със съдействието на Министерство на образованието и науката, организира на 19, 20 и 21 юли във В. Търново и на 23, 24 и 25 юли в Шумен обучения за учители по СИП "Фолклор на етносите в България - Ромски фолклор". Обученията бяха част от кампанията по разширяване на учебния процес по ромски фолклор в четиринаесетте области на Северна България от учебната 2004/2005 г., финансирана от Демократичната комисия към Посолството на САЩ в България.

Над 100 учители от 81 училища на Видинска, Врачанска, Монтанска, Ловешка, Габровска, Русенска, Търговищка, Разградска, Шуменска, Силистренска, Добричка и Варненска области взеха участие в обучението. В тези училища (както и в 27 други) вече са сформирани (или са в процес на сформиране) над 160 групи ученици, подали молби да изучават СИП по ромски фолклор. Очаква се през месец септември броят на сформирани групи да надхвърли 200, като бъдат обхванати около 4000 ученици - роми, българи, турци и др.

Присъстващите учители бяха запознати с четири типа въпроси.

Гlorия Костова (директор на Център за образователни услуги и квалификация, гр. Разград) демонстрира модерните в педагогиката интерактивни методи на преподаване и как те могат да залегнат в основата на СИП "Ромски фолклор".

Деян Колев (Председател на ЦМЕДТ "Амалие") въведе учителите (повечето от тях - етнически българи) в историята на ромите, във вътрешногруповото деление в рамките на ромската общност в България и отнощението му към учебната работа с ромските деца, в основни характеристики на ромския фолклор и ромската обредна система. Той бе подпомогнат и от присъстващите учители-роми, както и от други учители, провеждали свои изследвания върху различните ет-

© Снимка Райчо Чапразов

носи в своите общини и населени места.

Васил Чапразов (зам.-председател на Консултативния съвет по интеграция на децата и учениците от малцинствен произход към МОН) разкри интересни факти, свързани с присъствието на роми в българската национална култура. Теодора Крумова (докторант във Великотърновския университет) дискутира практическите въпроси, свързани с учебните помагала и с организацията на учебния процес по СИП "Ромски фолклор". Наи-важният резултат от обучението бе, че учителите се почувствуваха част от един екип, решен качествено да реализира въвеждането на СИП "Ромски фолклор" през изминалите две учебни години.

Деян КОЛЕВ

Лятното училище за ромчета в Каварна завърши с тържество

От Сдружение "Права на човека "Рома - Каварна" ни съобщават, че заниманията в лятното училище на 16-те ромски първокласници от НУ "Бр. Миладинов" са завършили с тържество.

В продължение на 12 дни децата са изучавали четене, писане, математика, роден край, рисуване, ромски бит и фолклор, безопасност на движението и компютърна грамотност, с цел да се попълнят пропуски в училищната им подготовка.

Малките, освен това, участвали в спортивни игри, състезания, разходки и посещения на културно-исторически обекти, а учителите им преминали специален курс на обучение по интеграция на ромското население.

Стипендии за студенти с ниски доходи

Международната фондация "Св. Св. Кирил и Методий" ще отпусне за следващата учебна година 25 стипендии на студенти с ниски доходи. Те ще бъдат в размер 1000 лева и ще бъдат дадени на първокурсници през учебната 2004/2005 година. Кандидатите следва да имат завършено средно образование минимум с успех много добър 4,50. Те трябва да представят удостоверение за своите и на родителите си доходи, както и декларация за притежаваните недвижими имоти, автомобили и фирми. Документите се подават от 20 до 24 септември 2004 г. в сградата на Международната фондация "Св. Св. Кирил и Методий" - ул. "Васил Априлов" 3, София 1504.

Стратегия за интеграция на децата от малцинствата бе приема в Силистра

Общинският съвет в Силистра прие в края на месец юли стратегия за работата си до 2010 година по интеграция на децата от малцинствата в образователната система.

Стратегията бе подгответа и предложена на съветниците от местното Обединение на неправителствени организации и масмедиите - Силистра. Тя предвижда: ежегодно да се приема общинска програма за квалификация на учителите по проблемите на правата на децата и създаването на демократична мултикультурна среда; да се анализират действителните причини за отпадането от училище на децата от малцинствените групи; тези деца да се кардиомекират и да се работи конкретно с тях. Изпълнението на стратегията ще осигури на местно равнище равен достъп до качествено образование.

д о р р о м м е н д а р

Сега повече ме уважават, по съм силна

Не се крий! Рано или късно ще разберат. Тогава няма да знаеш какво да правиш. Не се срамувай! Ако ли не, вземи Дром Дромендар. Прочети само няколко броя или прелисти страниците му. Там от 10 години стои истината за теб. Ще разбереш за историята, културата, които те съпътстват и са твои, на твоите братя по целия свят. Ще откриеш професори, лекари, директори, актьори, музиканти, художници, учители и какви ли не още известни хора с ромски произход. Имената им ще намериш в Дром Дромендар. Нямаш си и напредстава?! И аз нямах, докато не открих Дром Дромендар преди няколко години. Криех се, страхувах се, срамувах се някой да не ме назове ромка, циганка.... Да не ме разпознае и да не ме разголи. И тогава да се замвроя още повече в себе си. Какво от това, че колегите ти, с които седиш на масата говорят лошо за ромите. Хич, да не ти пуша. Не чакай последния момент, реагирай. Ако са ти истински приятели, ти ще разбереш. Когато се запознах с Дром дромендар се учуих, отваряйки страниците му. Пишеше за ромите от ромите. Изненадах се, когато главният редактор ми каза, че "този" е ром и "онзи" е ром. Говореше за най-хубавите ни традиции, за ромския език като език най-близък до майката на езиците - санскритския, език, с който можеш да се разбереш с роми, от която и да е държава.

Обучението ми в редакцията на Дром Дромендар замени срама и страх ми със самочувствие и гордост, че съм ромка. То ми даде сила да не мълча, когато казвам за ромите, че са... . Малко по малко казах и на колегите ми и на преподавателите ми българи. Започнах да се съобразявам, гори повече ме уважават. Да, Дром Дромендар е - "Нашата къща", където учиши за "Образоването", "Културата", "Фолклора" и "Силата" на "Ромите", "У нас" и по света. От всички тези рубрики по-добро училище за теб няма. Рома, ромни, пиши, викай, креши ако искаш, само недей мълча, защото от това по-лошо няма.

Ваша Вили

